

N:o 28.

Af Herr **Reutercrona:** Angående upphäfvande eller ändring af hvad Konkurslagen den 18 September 1862 stadgar om s. k. tvångsackord.

Under de få år den nya Konkurslagen af den 18 September 1862 varit gällande, hafva mångfaldiga exempel ådagalagt, hurusom stadgandet om ackord emellan gäldenär och hans borgenärer på det beklagligaste sätt missbrukas och allmänt begagnas af mindre samvetsgranne gäldenärer såsom medel, att, efter någon tids sorglös framlefnad på sina fordringsegares bekostnad, tillvinna sig åter från dem den till konkurs afträdde egendomen, emot godtgörelse af blott en ringa del af fordringsbeloppen, men med stor vinst för egen del, ofta af den betydighet, att gäldenären kommer i välstånd, då borgenärens förlust bringar honom i nödställd belägenhet. Detta förhållande är i hög grad oroväckande och lemnar ett uppenbart bevis på nödvändigheten att sätta en snar gräns för dessa vådliga följder af den felaktiga lagstiftning, som innebäres i den nya Konkurslagens bestämmelser om så kalladt tvångsackord eller rättighet för en gäldenär att kunna tilltvinga sig eftergift på sin skuld till borgenär utan dennes medgifvande och till och med emot hans bestridande, en nyhet i Svenska lagstiftningen, hemtrad från utländskt mönster, som alltför mycket står i strid med den gamla Svenska redbarheten för att kunna uppbäras af folkets rättsmedvetande, om den än blifvit välkommen och med begärlighet omfattad af vinglaren och den, hvars rättskänsla försvagats; utan tror jag det får med visshet antagas, att den öfvervägande större delen af Svenska folket ogillar den grundsats, hvarpå det ifrågavarande nya lagstadgandet hvilar, samt fortfarande erkännes såsom hvarje gäldenärs pligt, att söka, så vidt han förmår, återgälda sin skuld till borgenären, och den sednares rättighet, att allenast i följd af eget begifvande vara underkastad nedsättning af sin verkliga fordran. I sjelfva verket är det ett våld emot den enskilda eganderätten, att borgenär skall kunna genom andre borgenärens beslut beröfvas sin lagliga fordringsrätt, och den lätthet, hvarmed sådant enligt nya Konkurslagen af en mindre samvetsgrann gäldenär och hans gynnare kan genomdrivas, leder till ett missbruk, som på det betänkligaste understödjer och befrämjar lättsinnet samt undergräver den allmänna pligtkänslan att göra rätt för sig, hvilket naturligtvis ej kunnat

kunnat åsyftas af lagstiftaren, som deremot måste antagas ej varit nog skarpsinnig att förutse dessa för samhället vådliga frukter af den nya lagstiftningen. Då de likväl redan visat sig ögonskenliga, vore det lagstiftaren ovärdigt att derför blunda och icke söka rätta misstaget genom borttagande ur lagen af det nya stadgande, som befunnits olämpligt i den Svenska lagstiftningen, der folket icke godkänner bestämmelser, som förnärra den enskildes rätt och lägga hyende under lasten, dertill måste hänföras begäret att lefva öfver sina tillgångar på nästans bekostnad utan ens afsigt att bereda henne derför ersättning. Följaktligen skulle det vara mest öfverensstämmande med rättvisans kraf och lagens sedliga ändamål, att helt och hållet undanrödja ur konkurslagen hvad den innehåller om tvångsackord samt att lemna undantag från den i 32 § föreskrifna gäldenärs ansvarighet för sin fulla gäld endast beroende på särskildt aftal med hvarje borgenär, men, derest, såsom jag ej kan finna, hinder ansåges möta emot en så omfattande ändring af den nya ifrågavarande lagen, vunnes dock mycket i det anmärkta hänseendet om lagbestämmelserna rörande ackords antagande af borgenärer så ändrades, att i dem inlades en större motvigt emot det öfverhandtagande missbruket härutinnan, genom försväradt tillvägbringande af ackord.

Intagen af den lifligaste öfvertygelse om nödvändigheten deraf, för afvärande af den allmänna rättskänslans förslappning, får jag derföre härmedelst föreslå Riksdagen, att besluta:

upphäfvande af allt hvad Konkurslagen den 18 September 1862 innehåller om så kalladt tvångsackord;

eller ock,

att 99 § skall ega följande ändrade lydelse: "Förslag till ackord skall såsom antaget anses, derest antingen alla tillstädesvarande borgenärer sig derom förenat och de bevakat fem sjettedelar af samtliga i konkursen anmälda fordringsbelopp, de der blifvit eller blifva till betalning godkända och ej med förmånsrätt utgå, eller ock nio tiondedelar af de vid sammanträdet tillstädesvarande borgenärer ackordsförslaget bifallit och desse borgenärer jemväl bevakat nio tiondedelar af nyssnämnda fordringsbelopp."

Stockholm den 21 Januari 1867.

Axel Reutererona.